

Dret del Treball i de la Seguretat Social I

Codi: 102292

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OB	3	1

Professor/a de contacte

Nom: Carolina Gala Durán

Correu electrònic: Carolina.Gala@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Grups en castellà: 01, 02, 03. Grup en català: 51

Equip docent

Maria Teresa Calzada Balcells

Francisco Javier Sánchez Rodríguez

Josep Maria Fuste Miquela

Eduardo Rojo Torrecilla

David Gutierrez Colominas

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

Dret del Treball i de la Seguretat Social I és una assignatura que s'imparteix al primer quadrimestre del tercer any de carrera. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumne adquireixi els elements estructurals d'una matèria que té la seva continuïtat en el segon quadrimestre en l'assignatura Dret del Treball i de la Seguretat Social II.

Dret del Treball i de la Seguretat Social I té la utilitat acadèmica d'establir les bases conceptuals bàsiques de les fonts de l'ordenament jurídic laboral, delimitar-ne el seu objecte i els seus subjectes individuals i col·lectius.

Des de la perspectiva formativa, Dret del Treball i de la Seguretat Social I pretén de l'estudiant l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

- Identificar l'objecte, les fonts i els principis del Dret del Treball.
- Diferenciar entre els diversos subjectes que interactuen en l'àmbit del Dret del treball.

- Identificar els drets laborals col·lectius, participació, negociació i conflicte, amb especial atenció a la llibertat sindical, el seu àmbit subjectiu i el seu contingut.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Negociar i intercedir en el marc d'un conflicte entre persones o institucions diferents (entre administracions públiques i administrat, en el marc familiar i de protecció de menors, entre empreses i treballadors i els seus representants, parts processals, etc.).
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Tenir habilitat per prendre decisions.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. "Interpretar la normativa laboral tenint en compte les regles generals d'interpretació i el principi ""pro operario""."
2. Actuar en una situació de conflicte plantejada com a treball pràctic.
3. Aplicar de manera combinada els principis de jerarquia i norma més favorables.
4. Aplicar el principi d'irrenunciabilitat dels drets laborals.
5. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
6. Definir el contingut i la utilitat dels butlletins normatius i jurisprudencials i les bases de dades utilitzats en el marc laboral.
7. Definir els principis d'interpretació i aplicació del dret del treball.
8. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
9. Descriure el contingut mínim i imprescindible dels documents juridicolaborals que s'utilitzen actualment: contractes de treball, convenis col·lectius o comunicacions entre empresa i treballador, entre d'altres.
10. Descriure els mecanismes i els principis jurídics utilitzats per a equilibrar les relacions que es produeixen en l'àmbit d'aplicació del dret del treball.
11. Descriure les bases de dades d'administracions públiques espanyoles i organitzacions europees i internacionals i saber accedir a les novetats que aquestes puguin facilitar.
12. Detectar els casos en què la negociació col·lectiva, els pactes unilaterals o les decisions unilaterals de l'empresa vulnereu la igualtat entre homes i dones en el treball.
13. Detectar quan un pla d'igualtat té una efectivitat apreciable pel que fa a l'assoliment de la igualtat en l'empresa.
14. Enumerar els mitjans utilitzats (negociació col·lectiva, concertació social) pels grups i individus per a incidir en la creació del dret del treball.
15. Explicar i identificar el contingut i l'abast d'aquesta terminologia a tercers.
16. Identificar amb claredat els punts de controvèrsia i diferenciar entre conflictes laborals jurídics i d'interessos.

17. Identificar els diferents individus i grups socials i els seus interessos en l'àmbit d'aplicació del dret del treball: treballadors, empresaris, sindicats, associacions patronals, representants en l'empresa.
18. Identificar els punts i els aspectes que són objecte de reforma i integrar-los adequadament amb la part vigent de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència i/o de la doctrina judicial.
19. Identificar els àmbits (en seu judicial, administrativa, de negociació de convenis col·lectius o d'altres) en els quals es pot negociar i/o intercedir entre diversos subjectes en situació de conflicte laboral.
20. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
21. Identificar les disposicions transitòries i derogatòries de les normes juricolaborals i aplicar-les adequadament, en combinació amb el principi de condició més beneficiosa.
22. Interpretar i comprendre textos normatius laborals, sentències de l'ordre social i convenis col·lectius.
23. Reconèixer i resoldre problemes.
24. Redactar els documents esmentats amb un contingut i un estil adequats.
25. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
26. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
27. Tenir habilitat per prendre decisions.
28. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
29. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts

LLIÇÓ 1. PROCÉS DE FORMACIÓ, CONCEPTE, FUNCIÓ I CARÀCTERS DEL DRET DEL TREBALL

1. Procés de formació històrico-jurídic del Dret del Treball
2. Concepte de Dret del Treball
3. Caràcters i funcions del Dret del Treball

LLIÇÓ 2. OBJECTE DEL DRET DEL TREBALL

1. Delimitació de l'objecte: el treball voluntari prestat en règim de subordinació i dependència
 - 1.1. Característiques de la prestació: voluntarietat, alienitat, subordinació i retribució salarial
 - 1.2 Exclusions expresses
 - 1.3 Inclusions: les relacions laborals especials (remissió DTSS II)
2. Supòsits afins: execució d'obra, prestació de serveis i altres
3. El treball autònom. Modalitats. Règim jurídic.

LLIÇÓ 3. SUBJECTES DE LA RELACIÓ LABORAL

1. La persona treballadora
 - 1.1 Concepte
 - 1.2 Tipologia
 - 1.3. Requisits de capacitat.
 - 1.3 Treballadors estrangers.
2. La persona ocupadora
 - 2.1 Concepte
 - 2.2 Tipologia

3. L'empresa i el centre de treball

3.1 Concepte laboral d'empresa

3.2 El centre de treball

3.3 Grup d'empreses a efectes laborals

4. Interposició empresarial i figures afins

4.1. Cessió laboral: Empresa de treball temporal

4.2. Contractes i subcontractes entre empreses

II. FONTS DEL DRET DEL TREBALL I LA SEVA APLICACIÓ

LLIÇÓ 4 FONTS ESTATALS I AUTONÒMIQUES

1. Fonts del Dret del Treball: poders normatius i normes laborals

2. Constitució espanyola i Dret del Treball

2.1 Constitucionalització dels drets laborals

2.2 Contingut laboral de la Constitució de 1978: sistematització i garanties

2.3 Dignitat de la persona, igualtat i no discriminació per raó de sexe i eficàcia dels drets fonamentals en la relació de treball

3. Llei i reglament en el Dret del Treball

4. Potestat normativa de les Comunitats Autònomes

LLIÇÓ 5

FONTS INTERNACIONALS I DE LA UNIÓ EUROPEA

1. Internacionalització del Dret del Treball: normes laborals internacionals, tipologia i eficàcia interna

2. L'Organització Internacional del Treball i la seva funció normativa: convenis, recomanacions i resolucions

3. La Unió Europea

3.1 Funció normativa de la UE: tractats, reglaments i directives

3.2 Política social comunitària i contingut del Dret Social Comunitari

4. Altres organitzacions internacionals i la seva acció normativa en matèria laboral

LLIÇÓ 6

FONTS PROFESSIONALS I ALTRES FONTS

1. Autonomia col·lectiva: configuració, subjectes i manifestacions

2. Negociació i convenis col·lectius

3. El costum laboral

4. Els principis generals del dret

5. Valor de la jurisprudència

6. El dret supletori

LLIÇÓ 7

APLICACIÓ DE LES NORMES LABORALS

1. Jerarquia de les normes laborals i principis d'interpretació i aplicació

2. Interpretació de les normes laborals i principi pro treballador

3. Principis d'aplicació de les normes laborals

3.1 Concurrencia de normes i principi de norma més favorable

3.2 Successió temporal de normes i efectes sobre la relació laboral

3.3 Condició més beneficiosa

3.3 Irrenunciabilitat dels drets del treballador

4. Aplicació de les normes en el temps i a l'espai

III. DRET COL·LECTIU DEL TREBALL

LLIÇÓ 8

LLIBERTAT SINDICAL: ASPECTES GENERALES I LLIBERTAT SINDICAL INDIVIDUAL

1. Concepte i regulació jurídica de la llibertat sindical

2. Llibertat sindical individual i col·lectiva

3. La llibertat sindical individual

4.1 Àmbit subjectiu: inclusions, exclusions i limitacions

4.2 Contingut: drets d'afiliació sindical positiva i negativa i dret a l'activitat sindical

LLIÇÓ 9

LLIBERTAT SINDICAL COL·LECTIVA: EL SINDICAT. LA TUTELA DE LA LLIBERTAT SINDICAL

1. El sindicat

1.1 Concepte i funcions

1.2 Tipologia

1.3 Règim jurídic: constitució, estatut, finançament, funcionament i responsabilitats

2. La representativitat sindical

2.1 Concepte i fonaments

2.2 Criteris de determinació de la representativitat sindical: nivell estatal, autonòmic i sectorial

2.3 Representativitat i acció sindical

3. La tutela de la llibertat sindical

LLIÇÓ 10

ASSOCIACIONS EMPRESARIALS

1. El dret d'associació empresarial: règim constitucional i la seva regulació normativa
2. Les associacions empresarials
 - 2.1 Concepte, funcions i tipologia
 - 2.2 Règim jurídic: constitució, organització i funcionament
3. Representativitat: concepte, criteris de determinació i atribucions reconegudes

LLIÇÓ 11 CONFIGURACIÓ GENERAL I REGULACIÓ DE LA PARTICIPACIÓ. LA REPRESENTACIÓ UNITÀRIA

1. Participació dels treballadors: representació i acció sindical
2. Règim constitucional i desenvolupament normatiu
3. La representació unitària dels treballadors a l'empresa: delegats de personal i comitès d'empresa
 - 3.1 Àmbits d'implantació
 - 3.2 Estructura orgànica i procediment electoral
 - 3.3 Funcions i competències
 - 3.4 Garanties per a l'exercici de les seves funcions

LLIÇÓ 12 LA REPRESENTACIÓ SINDICAL A L'EMPRESA I ALTRES FORMES I ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ:

- 1 Secció sindical: concepte, àmbit d'implantació, funcions i garanties
- 2 Delegat sindical
 - 2.1 Estructura orgànica
 - 2.2 Funcions i competències
 - 2.3 Garanties per a l'exercici de les seves funcions
- 3.5. Altres òrgans de representació. Especial consideració en matèria de seguretat i salut a l'empresa: delegats de prevenció i comitès de seguretat i salut
- 4.. El dret de reunió. Assemblea de treballadors
5. La participació institucional

LLIÇÓ 13 NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA I CONVENIS COL·LECTIUS

1. La negociació col·lectiva laboral: concepte i fonaments
2. Reconeixement constitucional i desenvolupament normatiu
3. Tipologia d'acords negociables: convenis col·lectius estatutaris, convenis col·lectius extraestatutaris i acords d'empresa
4. El conveni col·lectiu estatutari
 - 4.1 Concepte, classes i eficàcia
 - 4.2 Unitats de negociació: àmbit, parts negociadores i la seva capacitat i legitimació negocial

4.3 Contingut del conveni col·lectiu

4.4 Procediment de negociació: iniciativa, comunicacions, constitució de la comissió negociadora, deliberació, adopció d'acords, registre, dipòsit i publicació

4.5 Control de legalitat

4.6 Qüestions d'aplicació: vigència, duració, interpretació i concurrència de convenis

4.7 Adhesió i extensió

5. Convenis col·lectius extraestatutaris

6. Acords i pactes d'empresa

7. Concertació social: legislació negociada, pactes socials i acords marc

LLIÇÓ 14 RELACIONS DE CONFLICTE: DRET DE VAGA, TANCAMENT PATRONAL. PROCEDIMENTS DE SOLUCIÓ DE CONFLICTES

1. El conflicte col·lectiu de treball: concepte i classes

2. La vaga

2.1 Concepte

2.2 Reconeixement constitucional i regulació normativa

2.3 Titularitat, modalitats, finalitats i límits

2.4 Procediment i exercici del dret de vaga

2.5 Efectes

3. El tancament patronal

3.1 Concepte

3.2 Reconeixement constitucional i regulació normativa

3.3 Titularitat i causes

3.4 Procediment

3.5 Efectes

4. Procediments de solució

IV. ADMINISTRACIÓ LABORAL I JURISDICCIO SOCIAL

LLIÇÓ 15. ADMINISTRACIÓ LABORAL I JURISDICCIO SOCIAL

1. L'administració laboral.

1.1. Organització i competències

1.2 Estructura orgànica i funcional de l'administració laboral: central, perifèrica i institucional

1.3 Inspecció de Treball i de la Seguretat Social

1.4 Administració laboral de les Comunitats Autònomes

1.5. Potestat sancionadora: infraccions i sancions

2. La jurisdicció social. Procés laboral i altres processos 2.1 Òrgans, extensió i límits de la jurisdicció social

2.2 Actes d'evitació del procés

2.3 Procés laboral ordinari i procediments especials

2.4 Mitjans d'impugnació

Metodologia

Activitats formatives

El procés d'aprenentatge dels/les alumnes en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir de tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. Activitats dirigides

Seràn de dos tipus i es desenvoluparan a l'aula:

a) Classes teòriques, que consistiran en l'exposició per part del professor/a de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els dossiers que eventualment es facilitin a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual, que inclouran esquemes i altres materials d'interès per a l'anàlisi de cadascun dels temes (extractes de sentències, fragments de convenis col·lectius, etc.).

b) Activitats pràctiques: aquelles que es duen a terme a l'aula amb un protagonisme compartit de professor/a i alumnat.

Consistiran en l'execució d'un mínim de tres activitats pràctiques, cadascuna de les quals implicarà un treball previ fora de l'aula i un treball presencial a l'aula. Tant un com l'altre suposarà la realització d'un seguit de tasques de format divers: identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de convenis col·lectius, resolució de casos pràctics, elaboració de documents jurídics, etc.

Les dates de les tres activitats d'avaluació es faran públiques al començament del semestre a través de l'Espai Docent del Campus Virtual.

En la part corresponent al treball previ, algunes o totes les activitats pràctiques es podran executar en grup petit que es conformarà a iniciativa dels i de les alumnes al començament del semestre. En la part corresponent al treball a l'aula, les activitats pràctiques s'executaran en grup o individualment, segons es determini. El mateix es preveu pel que fa a les activitats d'avaluació que podrien fer-se individualment o en grup segons determini el personal docent responsable del grup.

2. Activitats supervisades

Consistiran en el seguiment de l'assignatura i resolució de dubtes, mitjançant les tutories, individuals o grupals.

3. Activitats autònomes

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les alumnes s'organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques i a la preparació de l'examen final teòric.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
ACTIVITATS PRÀCTIQUES DIRIGIDES	22,5	0,9	2, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
CLASSES TEÒRIQUES	22,5	0,9	1, 3, 4, 7, 10, 14, 15, 17, 18, 19, 21
Tipus: Supervisades			
Cerca i lectura de materials preparatoris per a l'elaboració de pràctiques avaluables. Redacció dels lliuraments per a les pràctiques avaluables	10	0,4	1, 2, 6, 8, 11, 12, 13, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29
Tipus: Autònomes			
ESTUDI	85,5	3,42	1, 3, 4, 7, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22

Avaluació

Avaluació

1. Sistema d'avaluació ordinari

Aquest sistema combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques i la resolució d'un examen final teòric.

1.1 Avaluació continuada de les activitats pràctiques.

La nota corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a les tres activitats pràctiques d'avaluació que es duran a terme durant el semestre.

1.2 Examen final teòric ordinari.

S'hi poden presentar tots/es els/les alumnes, amb independència de si han participat o no a les activitats pràctiques d'avaluació continuada i de la nota mitjana que hagin obtingut en aquestes.

Consistirà en la resolució d'entre 5 i 10 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obtindrà de la mitjana resultant de la puntuació total obtinguda dividida entre el nombre de preguntes

1.3 Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació ordinari

La puntuació obtinguda a través de l'avaluació continuada de les activitats pràctiques, un mínim de 3tres, tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen final teòric tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. Per a poder sumar la puntuació corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques cal que la nota de l'examen final teòric sigui de com a mínim de 5 punts sobre 10. Si no s'assoleix aquest mínim la qualificacióserà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana corresponent i es considerarà superada si s'assoleix un mínim de 5 punts sobre 10.

2. Reavaluació.

Consta d'un examen teòric i, per algunes persones, també d'un examen pràctic. Hi podran accedir els/les alumnes que optin directament per aquest sistema d'avaluació i els/les que no hagin aprovat a través del sistema d'avaluació ordinari.

2.1 Examen teòric. Consistirà en la resolució d'entre 5 i 10 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obtindrà de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

2.2 Examen pràctic. Consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen, similar als que s'han resolt durant les activitats pràctiques sotmeses a avaluació continuada. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

Només hauran de realitzar l'examen pràctic les persones que hagin obtingut una nota inferior a 5 punts sobre 10 a través de les activitats pràctiques d'avaluació continuada. A les persones que hagin obtingut una nota igual o superior a 5 punts se'ls mantindrà aquesta nota com a qualificació de part pràctica.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obtindrà fent la mitjana ponderada de la puntuació obtinguda en les dues parts, teòrica i pràctica. L'assignatura s'aprovarà quan aquesta mitjana sigui igual o superior a 5, sempre que la nota de la part teòrica sigui igual o superior a 5. Si la nota de la part teòrica no assoleix aquest mínim, la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
ACTIVITATS D'AVALUACIÓ REALITZADES A LES CLASSES PRÀCTIQUES	50	6	0,24	1, 2, 3, 4, 9, 12, 15, 18, 22, 23, 24, 25
EXAMEN PRÀCTIC	50	1,5	0,06	1, 2, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
EXAMEN TEÒRIC	50	2	0,08	1, 3, 4, 7, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22

Bibliografia

- Compendio de Derecho del Trabajo: Cruz Villalón, Jesús., Ed. Tecnos, Madrid, última edició
- Lecciones de Derecho del Trabajo: Mercader Uguina, Jesús., Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, última edició.
- Compendio de Derecho del Trabajo (Tomo I - Fuentes y Relaciones colectivas): Albiol Montesinos, Ignacio, Camps Ruiz, Luis M., López Gandía, Juan i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Compendio de Derecho del trabajo (Tomo II - Contrato Individual): Albiol Montesinos, Ignacio, Camps Ruiz, Luis M., López Gandía, Juan i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Curso de Derecho del Trabajo: Ramírez Martínez, Juan M., García Ortega, Jesús, Goerlich Peset, José M., Pérez de los Cobos, Francisco i Sala Franco, Tomàs, València, Tirant lo Blanch, última edició
- Derecho del Trabajo: Alonso Olea, Manuel, Casas Baamonde, María Emilia, Madrid, Civitas. Última edició
- Derecho del Trabajo: Martín Valverde, Antonio, Rodríguez-Sañudo, Fermín i García Murcia, Joaquín, Madrid, Tecnos, última edició
- Derecho del Trabajo: Montoya Melgar, Alfredo, Madrid, Tecnos. Última edició
- Derecho del Trabajo: Palomeque López, Manuel C. Madrid, Centro de Estudios Ramon Areces, última edició

Bibliografia classes pràctiques:

- Pérez Amorós, F. i Solà Monells, X. (direcció): Materials per a l'aprenentatge de Dret del Treball (adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior) 6a. EDICIÓ. Cerdanyola del Vallès, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2015.

Es pot consultar en el llibre de pràctiques una bibliografia específica per a cada matèria.

Normativa:

Legislación social básica. Ed. Civitas, última edició

Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Tecnos, última edició

Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Aranzadi, última edició